Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

Handläggare
Anna Kjellgren
08-1233 39 40
Anna.kjellgren@regionstockholm.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-08

Trafiknämnden

2022-03-15, punkt 12

Ärende
TN 2021-1276

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse från (V) angående automatiskt bromssystem på Roslagsbanan

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i skrivelse angående automatiskt bromssystem på Roslagsbanan 2021-12-14, ställt frågor kopplat till trafikförvaltningens åtgärder och i detta ärende återkommer trafikförvaltningen med förslag till svar på nämnda skrivelse.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse (V) angående automatiskt bromssystem på Roslagsbanan vilken inkom.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

Vänsterpartiet önskar svar på sina frågor. Trafikförvaltningens svar och övervägande redovisas nedan.

Fråga 1: Vilka orsaker låg bakom att Roslagsbanan under 13 år trafikerades med tåg vars automatiska bromssystem inte var godkända?

De orsaker som låg bakom att uppgraderingen av ATC-systemet från 2005 inte hade ett formellt godkännande från Järnvägsstyrelsen (idag Transportstyrelsen) var relaterade till att det yttersta steget i godkännande processen att anmäla programuppdateringar och få ett godkännande från Järnvägsstyrelsen inte genomfördes. Detta pga ett handhavandefel i dokumentationshanteringen hos SL och leverantören till Järnvägsstyrelsen.

Det förelåg dock ej risker för resenärernas säkerhet då det konstateras dels av Transportstyrelsen i godkännandet, dels av flera analyser (både trafikförvaltningens och trafikutövarens egen, liksom den rapport som leverantören beställde från ett oberoende bolag) att version 1.09 är säkrare än 1.06 som godkännandet gällde.

Fråga 2: Vad har det utifrån kunskaperna om orsakerna vidtagits för åtgärder för att säkerställa att gällande säkerhetsrutiner följs?

År 2018 skulle trafikförvaltningen ansöka om ett nytt godkännande från Transportstyrelsen enligt gällande regelverk som finns för att säkerställa att programuppgraderingar granskas av Transportstyrelsen. Ansökan om ett nytt godkännande tar avstamp i det befintliga tillståndet, och då uppmärksammades att versionen som angavs i tillståndet var av en tidigare version än den som satt i tågen.

Därefter upprättades omgående en anmälan till Transportstyrelsen i enlighet med de riktlinjer som finns. Därefter genomförde TF bland annat:

- En gemensam riskanalys av TF och Arriva.
- En utredning av skillnaderna mellan version 1.06 och 1.09.
- En tredjepartsbedömning av systemversionerna.

Utredningarna visade att skillnaderna mellan de två versionerna handlade om buggfixar. Skillnaden i version har inte påverkat säkerheten i trafiken – version 1.09 är tvärtom att föredra jämfört med den tidigare versionen.

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-08

Ärende
TN 2021-1276

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen har haft en öppen och god dialog med Transportstyrelsen under arbetets gång och har sedan den 1 november 2021 ett permanent godkännande för den nya programvaruversionen 1.10.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Anna Kjellgren
Chef Teknikavdelningen

1 (1)

Region Stockholm

SKRIVELSE
2021-12-14

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående automatiskt bromssystem på Roslagsbanan

Den 5 november kunde Sveriges Radios Ekot avslöja att det automatiska bromssystemet (ATC) på Roslagsbanan använts under 13 år, från 2005 till 2018, utan godkännande. Det är naturligtvis mycket allvarligt, och det väcker oro både hos resenärer och hos personal. Vad var orsakerna till att systemet inte var godkänt? I reportaget framgick det inte varför systemet inte var godkänt, och intrycket som gavs var att ingen riktigt visste hur det kunde ha blivit så. Det lämnar öppet för frågor om det kan ha varit otydlig ansvarsfördelning mellan olika aktörer, stress, bristande rutiner, resurser eller kompetens som legat bakom försummelsen, och om förvaltningen därefter tagit tag i att säkerställa att liknande underlåtelser inte ska uppstå igen. Vi tar förgivet att saken har utretts och åtgärder vidtagits, men skulle gärna få ta del av det arbetet.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Vilka orsaker låg bakom att Roslagsbanan under 13 år trafikerades med tåg vars automatiska bromssystem inte var godkända?
2. Vad har det utifrån kunskaperna om orsakerna vidtagits för åtgärder för att säkerställa att gällande säkerhetsrutiner följs?